

1. INTRODUCERE

Prin Legea Protecției Mediului, statul recunoaște oricărei persoane dreptul la un mediu sănătos și echilibrat ecologic, garantând în acest scop:

- accesul la informația privind mediul, cu respectarea condițiilor de confidențialitate prevăzute de legislația în vigoare;
- asocierea în organizații pentru protecția mediului;
- consultarea în procesul de luare a deciziilor privind dezvoltarea politicii și legislației de mediu, emiterea actelor de reglementare în domeniu, elaborarea planurilor și programelor;
- dreptul de a se adresa, direct sau prin intermediul organizațiilor pentru protecția mediului, autorităților administrative și/sau judecătorești, după caz, în probleme de mediu;
- dreptul la despăgubire pentru prejudiciul suferit

Legea Protecției Mediului, de la apariția sa în anul 1995 și până acum, a avut mai multe forme. Principiile fundamentale s-au păstrat însă. Ultimele modificări țin în special de necesitatea adaptării cadrului legislativ cu legislația uniunii europene și facilitarea accesului publicului la luarea deciziilor de mediu, conform practicilor UE și a convențiilor internaționale la care România este semnatară (Convenția de la Aarhus).

Tot în legea Protecției Mediului se precizează că Autoritățile administrației publice centrale și locale prevăd în bugetele proprii fonduri pentru îndeplinirea obligațiilor rezultate din implementarea legislației comunitare din domeniul protecției mediului și pentru programe de protecție a mediului și colaborează cu autoritățile publice centrale și teritoriale pentru protecția mediului în vederea realizării acestora.

2. Cadrul Legislativ privind elaborarea Programelor de gestionare a calității aerului.

Legislația comunitară privind Protecția atmosferei a fost printre primele domenii ale protecției mediului transpuse în legislația română.

OUG nr. 243/2000 privind protecția atmosferei, modificată și aprobată prin Legea nr. 655/2001 transpune **Directiva Consiliului nr. 96/62/CE privind evaluarea și managementul calității aerului**

Obiective principale ale protecției atmosferei sunt:

- ❖ menținerea calității aerului în zonele care se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate
- ❖ îmbunătățirea calității aerului în zonele în care unul sau mai mulți indicatori de calitate nu se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare
- ❖ adoptarea măsurilor necesare pentru limitarea până la eliminare a efectelor negative asupra mediului, inclusiv în context transfrontarier

Direcțiile generale de acțiune pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ❖ Înființarea Sistemului Național de Monitorizare Integrată a Calității Aerului
- ❖ Stabilirea cadrului necesar pentru elaborarea actelor normative subsecvente care stabilesc modul în care se face evaluarea calității aerului, poluanții de referință monitorizați și procedura de elaborare și punere în aplicare a planurilor și programelor de gestionare a calității aerului în vederea atingerii valorilor limită sau a valorilor țintă într-o anumită perioadă de timp
- ❖ Stabilirea atribuțiilor și responsabilităților altor autorități (Autoritatea publică centrală pentru sănătate, Autoritatea publică centrală pentru transport) și ale titularilor de activitate în ceea ce privește emisiile poluante în atmosferă
- ❖ Informarea publicului privind calitatea aerului

Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 592/2002 pentru aprobarea Normativului privind stabilirea valorilor limită, a valorilor de prag și a criteriilor și metodelor de evaluare a dioxidului de sulf, dioxidului de azot și oxizilor de azot, pulberilor în suspensie (PM10, PM2,5), plumbului,

benzenului, monoxidului de carbon și ozonului în aerul înconjurător transpune *directivele fiice (Directiva Consiliului nr. 1999/30/CE privind valorile limită pentru dioxid de sulf, dioxid de azot și oxizi de azot, particule în suspensie și plumb în aerul atmosferic, Directiva Consiliului nr. 2000/69/CE privind valorile limita pentru benzen și monoxid de carbon în aerul înconjurător și Directiva Consiliului nr. 2002/3/CE privind poluarea aerului cu ozon)*

- ❖ *Stabilește criteriile de evaluare a calității aerului*
- ❖ *Stabilește formatul de raportare a datelor (ce se raportează, modul în care se raportează și frecvența)*
- ❖ *Stabilește modul de informare a publicului*

H.G nr. 543 din 7 aprilie 2004 privind elaborarea și punerea în aplicare a planurilor și programelor de gestionare a calității aerului stabilește cadrul procedural general de elaborare și punere în aplicare a planurilor și a programelor de gestionare a calității aerului în vederea menținerii concentrațiilor poluanților în aerul înconjurător sub valoarea limită și sub valoarea țintă, stabilite prin reglementările în vigoare, și atingerii într-o perioadă dată a acestora, în cazul în care sunt depășite, precum și stabilirea responsabilităților ce revin autorităților implicate în elaborarea acestor planuri și programe de gestionare.

În zonele și aglomerările în care, în urma evaluării calității aerului, se constată că valorile concentrațiilor în aerul înconjurător pentru unul sau mai mulți poluanți depășesc valorile limită și/sau valorile țintă, autoritatea publică teritorială de protecție a mediului inițiază elaborarea programului de gestionare și, respectiv, a programului integrat de gestionare în cazul în care poluarea atmosferei se datorează mai multor poluanți. Prin ordin al prefectului, la propunerea autorității teritoriale de protecție a mediului și a consiliului județean, se înființează la nivel județean Comisia tehnică pentru elaborarea programelor de gestionare.

Comisia tehnică elaborează programul de gestionare/programul integrat de gestionare, care este supus dezbaterii publice.

Publicul este invitat să formuleze observații la programul de gestionare, în scris, și să le transmită fie pe adresa autorității publice teritoriale pentru protecția mediului, fie pe adresa consiliului local sau județean, în termen de 15 zile de la publicarea lui .

Programul de gestionare se supune dezbaterii publice și prin stabilirea de întâlniri între reprezentanții titularului activității, ai Comisiei tehnice și public. În urma dezbaterii se încheie un proces-verbal care cuprinde discuțiile și concluziile întâlnirii.

Comisia tehnică analizează observațiile și/sau propunerile rezultate în urma consultării publicului și elaborează programul de gestionare, pe care îl supune aprobării potrivit art. 15.

Programul de gestionare se aprobă prin hotărâre a consiliului local sau județean, după cum programul privește una sau mai multe localități ori întreg județul, în termen de 90 de zile de la finalizarea lui.

Măsurile și activitățile din cadrul programului de gestionare/programului integrat de gestionare nu se pot desfășura pe o perioadă mai mare de 5 ani.

Programul de gestionare/programul integrat de gestionare este public.

3. Starea calității aerului

Bucureștiul este prima aglomerare din România care a fost dotată cu echipamente automate de monitorizare a calității aerului. Rețeaua de monitorizare este constituita din 8 puncte fixe de monitorizare:

- Balotești - stație de fond regional
- Măgurele - stație de fond suburban
- Lacul Morii - stație de fond urban
- Drumul Taberei, Titan, Berceni - stații industriale
- Mihai Bravu, Cercul National Militar - stații de monitorizare a traficului

Poluanții monitorizați sunt : **NO2, SO2, O3, CO** (analizoare automate, sunt transmise medii orare), Particule (**PM10** și **PM2.5**) și **Pb**, (prelevare pe 24 ore și analiză în laborator, medii zilnice).

Rețeaua este automată și furnizează date în timp real (în fiecare oră serverul localizat la sediul APM București preia concentrațiile medii orare înregistrate la stații pentru NO2, SO2, CO, O3), astfel încât se pot observa imediat depășirile valorilor limită și se pot lua măsuri imediate în cazul depășirii pragurilor de alertă . Datele de PM10 și Pb sunt introduse manual în baza de date, după recoltarea probelor și analiza în laborator.

Rețeaua de monitorizare a calității aerului a început să funcționeze la începutul anului 2004. Pentru a îndeplini cerințele de informare a publicului și a construi sistemul de avertizare, datele de calitate a aerului sunt transmise automat, în fiecare ora către:

- 3 panouri externe de afisaj - Moghioros, Obor, Universitate
- 3 display-uri interne - Ministerul Mediului și Gospodării Apelor, Primaria Municipiului București și APM București

Sursele principale de poluare sunt:

1. **Traficul rutier- responsabil de aprox 70-% din poluarea atmosferica- emisii de NOx, CO, pulberi, benzen**
2. **Centralele electrotermice- emisii importante de NOx, SO2, CO2, CO, pulberi**
3. **Industria- extrem de diversificata- NOx, CO, CO2, pulberi, COV- precursori ai ozonului**
4. **Lucrarile de constructie- pulberi**
5. **Incalzirea rezidentiala**

Poluanții pentru care trebuie întocmite programe sunt: NO2, PM 10, CO

Surse de NO2- procese de combustie- trafic și producere energie

Surse CO - ardere incompleta - traficul rutier (benzina)

Surse PM 10- trafic, construcții, industrie

Tabel cu nr. de depășiri înregistrate în anul 2007

Stație	Nr. depășiri	Indicatorul monitorizat					
		SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	CO	O ₃
Cercul Militar	VL+MT	0	227	57	0	3	0
Mihai Bravu	VL+MT	0	42	187	0	5	0
Titan	VL+MT	0	28	121	0	0	3
Drumul Taberei	VL+MT	0	64	62	0	0	1
Balotesti	VL+MT	0	0	20	0	0	46
Magurele	VL+MT	0	3	83	0	0	0
Lacul Morii	VL+MT	0	30	108	0	0	3
Berceni	VL+MT	0	12	122	0	0	1

Conform OM 592/2002, nr maxim de depășiri permis într-un an calendaristic este de 18 pentru NO2, 35 pentru PM10, 0 pentru CO- medie la 8 ore și 23 pentru Ozon. Dacă se depășește nr permis, atunci trebuie întocmit program de gestionare a calității aerului.

Poluanții pentru care se înregistrează depășiri frecvente ale valorilor limită sunt NO₂ și PM 10. Frecvența depășirilor valorilor limită zilnice de PM₁₀ se situează până la 50 % din numărul de analize la stațiile de trafic, în rest frecvența depășirilor situându-se între 10% și până la 30%.

Mediile anuale depășesc valoarea limită + marja de toleranță pentru PM 10 în aproape toate stațiile, dar valorile cele mai mari ale acestor medii se înregistrează în stațiile de trafic.

Pentru NO₂, depășirile valorilor limită se înregistrează frecvent doar în stațiile de monitorizare a poluării produse de trafic

4. Elaborarea Programului de gestionare a calității aerului

Datorită depășirilor înregistrate la NO₂, PM₁₀ și CO, APM București a inițiat elaborarea Programului integrat de gestionare și alcătuirea Comisiei tehnice. Comisia tehnică a fost aprobată prin Ord. Prefectului Municipiului București nr. 349/7.06.2007 și are în componență reprezentanți ai următoarelor autorități și instituții: Agenția pentru Protecția Mediului București și Agenția Regională pentru Protecția Mediului București, Comisariatul Gărzii de Mediu al Municipiului București, Administrația Națională de Meteorologie, Institutul de Sănătate Publică și Autoritatea de Sănătate Publică a Municipiului București, Registrul Auto Român, RATB, Sucursala Electrocentrale București, Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală a Municipiului București, Primăria Generală Municipiului București și Primăriile de sector, Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară a Municipiului București, Camera de Comerț și Industrie.

Regulamentul de Organizare și Funcționare a Comisiei tehnice a fost aprobat în data de 18.09.2007.

Până în prezent, membrii comisiei tehnice au propus un set de măsuri menite să reducă concentrațiile de poluanți, în special în zona centrală, unde sursa cea mai importantă de poluare o reprezintă traficul rutier. Există măsuri însă și pentru sursele fixe, în special legate de șantierele de construcții și centralele electrotermice, sau măsuri care vizează spațiile verzi.

Lista măsurilor propuse până în prezent este prezentată în tabelele următoare:

Măsuri în cazul depășirilor valorilor limită și/sau ale valorilor țintă, datorate surselor liniare (traficul rutier)

Măsurile sunt prezentate în ordinea priorităților

Măsuri/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
1. Stabilirea unei „zone verzi” în care se vor implementa următoarele măsuri („zona verde” se suprapune peste zona A din HCGMB 134/2004 prezentată mai jos)					
a) Menținerea HCGMB 134/2004 cu privire la circulația autovehiculelor de mare tonaj (peste 5 t), cu excepția autovehiculelor de salubritate, transport în comun, poliție, pompieri, salvare	Legiferare: C.G.M.B (aproba programul integrat) Implementare: Comisia de Reglementare a circulației din cadrul PMB și Brigada de Poliție Rutiera București	Permanent	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Scăderea concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Numărul de procese verbale constatatoare a nerespectării restricției	NO ₂ , CO, Pulberi
2. Interzicerea staționării vehiculelor	Legiferare: C.G.M.B (aproba	30.06.2009	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Scăderea concentrației de NO ₂ , CO și	NO ₂ , CO, Pulberi

Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
individuale pe prima bandă de circulație a străzilor principale între orele 8-20 și dedicarea acesteia (pe arterele de circulație cu minim 2 benzi pe sens) transportului în comun. Aceasta banda va fi utilizată de asemenea pentru a deschide drumul vehiculelor de salvare, poliție, pompieri, salubritate, inclusiv taxiuri. Unde nu se pot amenaja piste separate, este permisă și circulația biciclistilor	programul) Implementare: Comisia de Reglementare a circulației din cadrul PMB și Brigada de Poliție Rutieră București			pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Numărul de procese verbale constatatoare a nerespectării restricției	
3. Mărirea suprafețelor de spațiu verde și întreținerea corespunzătoare a acestora prin					
a) Asigurarea suprafeței de spațiu verde de minim 20 mp/locuitor până la 31.12.2010, respectiv 26 mp/locuitor până la 31.12.2013 urmărindu-se distribuția echilibrată a acestuia astfel încât fiecare locuitor al municipiului București să poată accede la un spațiu verde amenajat cu destinație publică în maxim 15 minute de mers pe jos	Autoritățile publice locale	31 dec 2010 31 dec 2013	cost foarte mare (peste 500.000 Euro), investiții mari, de infrastructură	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie Suprafața (în mp) de spațiu verde	Pulberi
b) Aprobarea pentru realizarea oricărei construcții noi va fi condiționată de amenajarea și întreținerea corespunzătoare a unui spațiu verde cu suprafață de cel	CGMB-legiferare, Autoritățile publice locale și APM București- implementare, Autoritățile publice locale	30.06.2009	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie, suprafața de	Pulberi

Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
puțin 30 % din suprafața totală a parcelei afectată proiectului, din care cel puțin 2/3 va fi pe sol, iar restul va avea asigurată o grosime a solului care să permită dezvoltarea vegetației de talia arbuștilor sau pomilor mici, și condiții de drenare a excesului de umiditate	si Garda de Mediu-verificare			spațiu verde amenajat	
c) Reglementarea prin HCGMB a obligației proprietarilor și administratorilor de terenuri neutilizate timp de un an de a le îngrădi și acoperi cu vegetație până la utilizarea acestora	CGMB, Autoritățile publice locale	30.06.2009	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Scăderea concentrațiilor de pulberi/ suprafața de spațiu verde amenajat	
d) Înăsprirea sancțiunilor contravenționale pentru persoanele fizice și juridice care nu asigură întreținerea corespunzătoare a spațiilor verzi deținute în proprietate sau în administrare	Autoritățile publice locale	permanent	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	/Numărul de amenzi date și cuantumul acestora	
e) replantarea aliniamentelor stradale și a coșurilor de gunoi în stațiile de autobuz	Autoritățile publice locale	permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Creșterea suprafețelor de spații verzi/ Numărul de copaci replantați și nr. de coșuri de gunoi montate în stațiile de autobuz	
4. Promovarea unui transport în comun integrat de o calitate înaltă și nepoluant urmărindu-se:					
a) Continuarea programelor de modernizare a infrastructurii	RATB, Autorități publice locale	anual	cost foarte mare (peste 500.000 Euro), investiții mari, de	Scăderea concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în	NO ₂ , Pulberi, CO

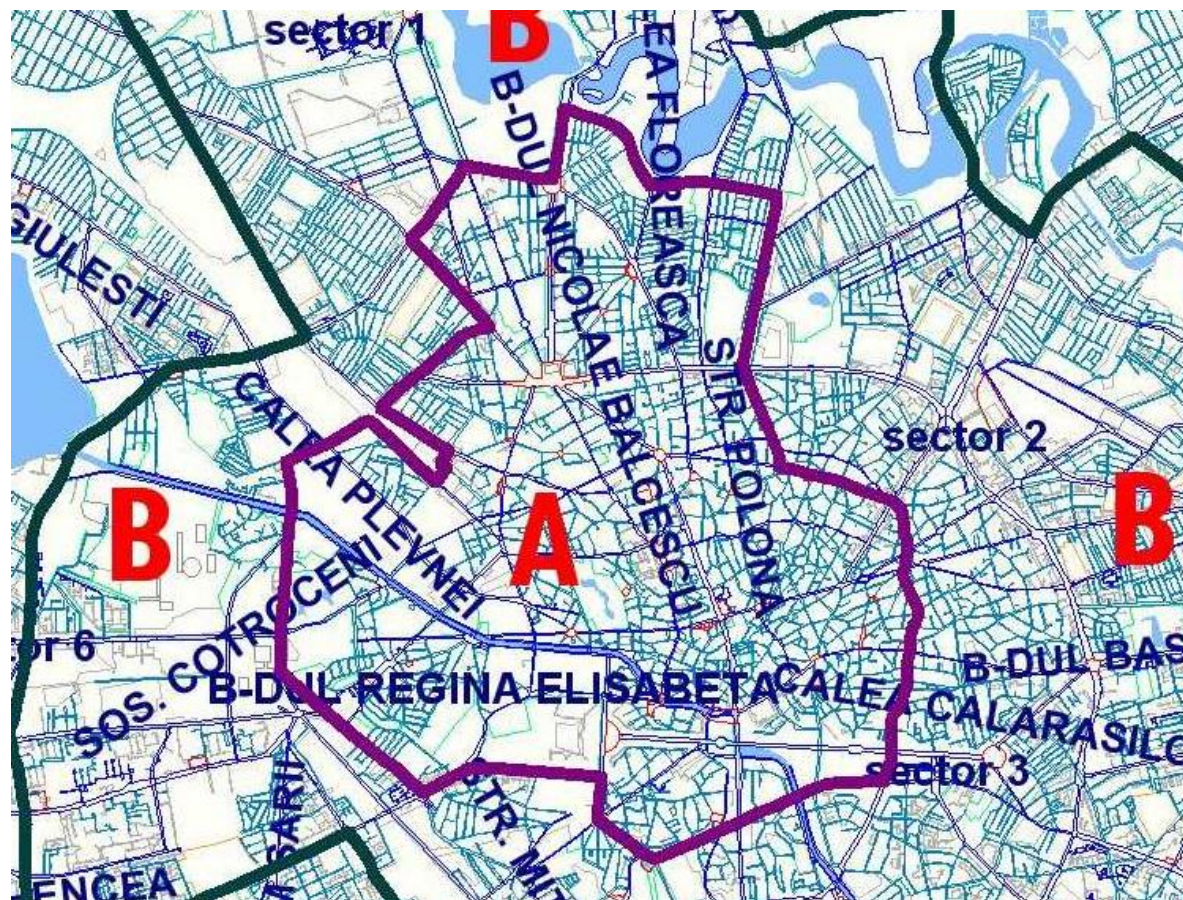
Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
transportului public (căi de rulare și parc RATB)			infrastructură	suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie, Numărul mijloacelor de transport noi achiziționate	
b) Extinderea și integrarea superioară a traseelor de transport public de suprafață și subteran, urban și regional, inclusiv cu sistemul feroviar, prin utilizarea preponderentă a vehiculelor nepoluante și integrarea transportului în comun cu serviciul public de închiriere a bicicletelor	RATB Autorități publice locale	permanent	cost foarte mare (peste 500.000 Euro), investiții mari, de infrastructură	Scăderea concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Numărul de trasee RATB interconectate cu sistemul feroviar și de metrou Stadiul înființării serviciului public de închiriere biciclete	
c) Măsurile pentru acoperirea superioară a zonei centrale a municipiului București prin mijloace de transport în comun cu expunere scăzută la blocaje în trafic (metrou, tramvaie) și/sau prioritizarea vehiculelor de transport în comun în intersecții	RATB. Metrorex, Autorități publice locale	Permanent, evaluare anuală	cost foarte mare (peste 500.000 Euro), investiții mari, de infrastructură	Numărul de linii de transport metrou/ tramvai rapid noi sau modernizate	
d) Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de transportul public (creșterea frecvenței vehiculelor, îmbunătățirea facilităților oferite în stații, acces la	RATB Autorități publice locale	permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Numărul de curse în care sosirea în stație se face la ora bine stabilită	

Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
informații înaintea și în timpul călătoriei) și creșterea gradului de securitate al pasagerilor în stațiile și peroanele, dar și în vehiculele transportului în comun					
e) Finalizarea introducerii sistemului de bilete integrate	RATB Autorități publice locale	31.03.2009	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Funcționarea sistemului	
5. Asigurarea necesarului de locuri de parcare prin:					
a) Dezafectarea bateriilor de garaje construite pe domeniul public) și amenajarea de parcări supraetajate sau subterane (auto, moto, velo) pentru a elibera carosabilul	Autoritățile publice locale	Decembrie 2012	cost foarte mare (peste 500.000 Euro)	Scăderea concentrației de NO ₂ , CO / Valorile concentrației de NO ₂ , CO Numărul locurilor de parcare în spații supraetajate sau subterane	CO, NOx
b) Amenajarea parcărilor auto la sol prin utilizarea sistemului dalelor înierbate, acolo unde condițiile tehnice o permit	Autoritățile publice locale	Decembrie 2012	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Reducerea concentrațiilor de pulberi/ nr de locuri de parcare cu dale înierbate	PM10
c)măsuri de stimulare a operatorilor economici care administrează complexuri comerciale cu parcare proprie de mare capacitate pentru acceptarea parcării mașinilor riveranilor între orele 22-08	Autoritățile publice locale	30.06.2009	Cost scăzut (până în 10000 Euro)	Numărul și tipul de măsuri de facilitare adoptate, numărul de complexuri comerciale care au acceptat aceste facilități, numărul de locuri de parcare utilizate	
d) oferirea de facilități pentru cei care doresc casarea autovehiculelor	Autoritățile publice locale	30.06.2009	Cost mediu (10000-100000 Euro)	Modificarea legislativă, facilitățile oferite, numărul de	

Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
vechi, inclusiv prin modificarea legislației				autoturisme casate prin metodele aprobate	
6. Introducerea inspecției tehnice de poluare pentru autovehiculele cu masa maximă autorizată sub 3,5 tone cu norma de poluare Euro 0, Euro 1, Euro 2 cu valabilitate de 1 an	Legiferare CGMB, implementare RAR pentru unitățile teritoriale din Municipiul București	30.06.2009	Cost mediu (10000-100000 Euro)		
7. Acordarea de facilități autovehiculelor și mopederelor acționate electric.	CGMB	30.06.2009	cost scăzut (până în 10.000 Euro)	Scăderea concentrației de NOx, CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie	NOx, CO, pulberi
8. Implementarea proiectului de gestionare a traficului derulat de către PMB - Master Plan General pentru Transport Urban	PMB	Implementare progresivă, conform specificațiilor proiectului, raportare anuală a stadiului	Conforme proiectului	Scăderea concentrației de NOx, CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Stadiul implementării proiectului	NOx, CO, pulberi
9. Reducerea ponderii <i>Transportului Motorizat Individual</i> prin masuri vizând:					
a) Crearea facilităților tip PARK&RIDE – parcare vehiculelor personale în zona centurii orașului și continuarea călătoriei cu vehicule de transport în comun sau biciclete (centre de închiriere a acestora la capetele	Autoritățile publice locale; RATB (pentru asigurarea mijloacelor de transport către aceste parcuri)	Decembrie 2012	cost foarte mare (peste 500.000 Euro), investiții mari, de infrastructură	Scăderea concentrației de NOx, CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Numărul de vehicule care folosesc acest	NOx, CO, pulberi

Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
liniilor RATB)				sistem	
b) Creșterea nivelului general de tarifare și colectare a taxelor pentru parcare de tranzit în special în zona centrală	Autoritățile publice locale	31.12.2008	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Valoarea taxei de parcare	
c) Promovarea sistemelor de utilizare în comun a autoturismelor (car-sharing). Astfel "mașinile ocupate la capacitate" (High Occupied Cars – autovehicule care circulă cu mai mult de 3 sau de 4 persoane) primesc dreptul de a circula pe benzile dedicate transportului public	Autoritățile publice locale	Decembrie 2012	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Metodele și facilitățile oferite	
10. Crearea de facilități pentru deplasarea cu bicicleta prin:					
a) Extinderea și conectarea căilor de rulare a bicicletelor, urmărind atât funcția de recreere, prin acoperirea zonelor culturale și de agrement, dar și îndeplinirea necesităților de transport.	Autoritățile publice locale	Permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Scăderea concentrației de NO _x , CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Lungimea căilor de rulare speciale pentru biciclete	NO _x , CO, pulberi
b) stimularea persoanelor juridice pentru amenajarea de parcaje pentru biciclete, Obligatorietatea amenajării parcarilor pentru biciclete la instituțiile publice, unități de învățământ, centre comerciale și în parcarile publice auto	Autoritățile publice locale împreună cu operatorii economici, instituții publice	Permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	/Nr de locuri de parcare amenajate, nr de instituții care au amenajat astfel de locuri de parcare	

Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/Indicator de monitorizat	Observații
c) eliberarea autorizației de construcție numai cu condiția amenajării locurilor de parcare pentru biciclete	Autoritățile publice locale	Permanent	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	/Nr de locuri de parcare amenajate	
d) organizarea unui serviciu public de închiriere a bicicletelor	Autoritățile publice locale	31.12.2012	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	/Nr de locuri de parcare amenajate	
e) limitarea vitezei de 30 km/h pe străzile secundare din interiorul zonelor rezidențiale și în jurul unităților de învățământ. Pentru unitățile de învățământ situate pe străzile principale se vor lua alte măsuri de siguranță.	Comisia tehnică de Circulație împreună cu Brigada de Poliție rutieră	31.12.2008	cost scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Numarul de strazi pentru care s-a introdus aceasta restricție de circulație	
f) Asigurarea unei lățimi minime a trotuarelor, care sa nu fie afectata parcării vehiculelor sau extinderii de construcții, astfel încât să asigure deplasarea în condiții de siguranță a pietonilor și bicicliștilor	Legiferare CGMB, implementare Autoritățile publice locale	30.06.2009	cost scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Hotărârea CGMB	
g) Amenajarea de zone cu acces exclusiv pentru pietoni și bicicliști în special în zone culturale sau de agrement. Autoritățile locale vor stabili zonele accesibile biciclistilor și vor amenaja trasee marcate/signalizate corespunzător	Autoritățile publice locale	31.12.2012	Mari(între 100.000 și 500.000 Euro)	Reducerea concentrațiilor de NO2 și CO/ nr de zone astfel amenajate	

Delimitarea „zonei verzi” conformă cu zona A stabilită de HCGMB 134/2004

Măsurile în cazul depășirilor valorilor limită și/sau ale valorilor țintă datorate surselor fixe (surse industriale)

Măsurile/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/ Indicator de monitorizat	Observații
1. Respectarea și verificarea îndeplinirii măsurilor din planurile de acțiune pentru agenții economici ce dețin instalații IPPC ce produc poluarea aerului	APM București, Garda de Mediu-control, Agenții economici – implementarea măsurilor	permanent	Costuri foarte scăzute pentru control, costuri mari sau foarte mari pentru implementarea măsurilor din planurile de acțiune	Scăderea concentrațiilor de NO ₂ , PM ₁₀ / nr de controale, de procese verbale constatatoare, de amenzi aplicate, nr de măsuri îndeplinite/neîndeplinite etc.	
2. Montare arzătoare cu NO _x redus la IMA 12 și IMA 16 la CET SUD	Sucursala Electrocentrale București	31.12.2011	cost foarte mare (peste 500.000 Euro), investiții mari, de infrastructură	Scăderea concentrației de NO _x , / Valorile concentrației de NO ₂ Numărul de arzătoare montate	NO _x

Măsuri în cazul depășirilor valorilor limită și/sau ale valorilor țintă datorate surselor de suprafață (gospodăria și industrie mică)

Măsuri/ Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/ Indicator de monitorizat	Observații
1. Extinderea gradului de acoperire a cu lucrări edilitare la nivelul Bucureștiului.	Autoritățile publice locale	31.12.2012	cost foarte mare (peste 500.000 Euro), investiții mari, de infrastructură	Scăderea concentrației de NOx, CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Lungimea lucrărilor edilitare realizate	NOx, CO pulberi

Alte măsuri

Măsurile sunt prezentate în ordinea priorităților

Măsuri/Acțiuni	Responsabil	Termen de realizare	Estimarea costurilor/Surse de finanțare	Rezultat așteptat/ Indicator de monitorizat	Observații
1. Îmbunătățirea activității de salubritate a orașului					
a) Introducerea etapizată de către firmele de salubritate mijloacelor mecanizate de salubritate a trotuarelor	Operatorii de salubritate	Permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie Numărul de procese verbale constatatoare sau/și amenzi aplicate	Pulberi
b) Salubritatea stradală pe străzile principale se va realiza astfel: operațiunile de maturare-aspirare și stropire străzi se vor realiza pe timpul zilei orele 07-20 iar colectarea	Operatorii de salubritate	Permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie Numărul de procese	Pulberi

deșeurilor pe arterele principale pe timpul serii și al nopții, orele 20-07				verbale constatatoare sau/și amenzi aplicate	
2. Controlul conformării cu prevederile documentelor urbanistice și de mediu aprobate					
a) Controlul respectării prevederilor autorizațiilor de construire, acordurilor de mediu, a altor avize de specialitate la finalizarea obiectivului de investiții aprobat	Autoritățile publice locale, GNM	Permanent	cost scăzut (până în 10.000 Euro)	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie Numărul de controale, procese verbale constatatoare sau/și amenzi aplicate	Pulberi
b) Controlul modului în care organizările pentru santierul de construcții respectă prevederile legislației de mediu și condițiile specifice stipulate în actele de reglementare deținute. Pentru organizările de santier care nu vor putea amenaja puncte de spălare a autovehiculelor la ieșirea din santier se vor încheia contracte cu operatorii de salubritate pentru maturarea și spălarea zilnică a străzii pe o rază de 100 de m în jurul ieșirii din santier	Autoritățile publice locale, GNM control, implementare agenții economici	Permanent	cost scăzut (până în 10.000 Euro)	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie Numărul de controale, procese verbale constatatoare sau/și amenzi aplicate	Pulberi
c) Respectarea limitei maxime de timp pentru executarea unei lucrări edilitare, în special a lucrărilor de reparații ale	Autoritățile publice locale-control, implementare agenții economici	Permanent	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în	Pulberi

drumurilor publice				suspensie Numărul de controale, procese verbale constatatoare sau/și amenziilor aplicate	
d) Reanalizarea opțiunilor de descentralizare a polilor de atracție urbana .Respectarea HGR 1454/2004 privind amplasarea hipermarket-urilor și redistribuirea lor către periferia orașului	Autoritățile publice locale-control, implementare agenții economici	Permanent	cost scăzut, foarte implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Nr de hipermarketuri nou înființate care respecta/nu respecta aceste prevederi	Pulberi
e) aprobarea PUZ-urilor doar în condițiile în care se știe funcțiunea și sunt asigurate utilitățile, spațiile verzi și parcurile	Autoritățile publice locale-control, implementare agenții economici	30.06.2009	cost scăzut, foarte implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie Numărul de PUZ-uri care respectă/nu respectă aceste prevederi	Pulberi
f) eliberarea autorizației de construcție numai cu condiția amenajării locurilor de parcare pentru biciclete					
3. Înierbarea terenurilor virane, a pastilelor verzi din jurul arborilor din aliniament stradal	Autoritățile publice locale, A.D.P	Permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Scăderea concentrației de PM ₁₀ , PM _{2,5} / Valorile concentrației de PM ₁₀ , PM _{2,5} Suprafața terenurilor înierbate	PM ₁₀ , PM _{2,5}
4. Plantari de arbori	Autoritățile publice	Permanent	cost mediu (între 10.000 și	Scăderea concentrației	PM ₁₀ , PM _{2,5}

	locale, A.D.P		100.000 Euro)	de NOx, CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie Numărul de arbori plantați	
5. Acordarea de facilitati la impozitarea pe clădire pentru clădirile care au amenajate terase verzi	CGMB	30.06.2009	cost scăzut (până în 10.000 Euro)	Scăderea concentrației de NOx, CO și pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de NO ₂ , CO și pulberi în suspensie	NOx, CO, pulberi
6. Reabilitarea mobilierului stradal existent și extinderea acestuia	Autoritățile publice locale, ADP	Permanent	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Scăderea concentrației de pulberi în suspensie/ Valorile concentrației de pulberi în suspensie Volumul de lucrări efectuate	pulberi
7. Finalizarea Proiectului LIFE AIR AWARE constând in implementarea sistemului de prognoza-avertizare-monitorizare a calității aerului din mun. București si stabilirea planurilor de prevenire a situațiilor de poluare prognozata si de protejare a populație	APM București, Administrația Națională de Meteorologie, CPUMB, Autoritatea de Sănătate Publică a MB, Institutul de Biologie	31.12.2008	cost mediu (între 10.000 și 100.000 Euro)	Îmbunătățirea fluxului de informații între autorități în cazul unor situații de poluare și modernizarea tehnicilor de lucru folosite.	
8. Promovarea unei atitudini corespunzătoare a comunităților locale în legătură cu importanța măsurilor de reducere a poluării aerului					
a) Promovarea activităților eco-educative in instituțiile de învățământ,	Autoritățile publice locale, APM București, ARPM	permanent	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri	Nr. de acțiuni întreprinse, seminare, etc	

instituții publice, dar și în rândul operatorilor economici cu privire la importanța măsurilor de prevenire a poluării aerului ambiant, inclusiv prin promovarea unui transport nepoluant, și a măsurilor de extindere și întreținere a spațiilor verzi	București, Garda de Mediu, Autoritatea de Sănătate Publică,		administrative		
b) Promovarea acțiunilor de voluntariat în cadrul organizat în activități vizând supravegherea stării factorilor de mediu, extinderea și întreținerea spațiilor verzi publice, verificarea implementării măsurilor prevăzute în prezentul program, al altor programe, planuri, măsuri legislative în legătura cu poluarea aerului	Autoritățile publice locale, APM București, ARPM București, Garda de Mediu, Autoritatea de Sănătate Publică,	permanent	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Nr. de acțiuni întreprinse, seminare, etc	
c) Promovarea în mass-media a acțiunilor, constatărilor, rezultatelor, dezbaterilor, în scopul formării unei culturi a respectului față de mediu, responsabilizării cetățenilor	Autoritățile publice locale, APM București, ARPM București, Garda de Mediu, Autoritatea de Sănătate Publică,	permanent	cost foarte scăzut, implică doar cheltuieli de personal sau măsuri administrative	Nr. de acțiuni întreprinse, seminare, conferințe de presă, apariții în mass-media etc	

Conform procedurii aprobate prin OM 35/2007, Programul a fost supus consultării publicului, fiind afișat pe pagina de web și mediatizat în presă.

Conform prevederilor OM 35/2007 privind aprobarea metodologiei de elaborare a planurilor și programelor de gestionare a calității aerului, propunerea de program integrat de gestionare, refăcută după caz, va face obiectul dezbaterii publice. Comisia tehnică va organiza dezbaterile publice în locul cel mai convenabil pentru public, în afara orelor de program.

Comisia tehnică desemnează un președinte și un secretar care înregistrează participanții. Părerile participanților se consemnează în procesul-verbal al ședinței, care se semnează de președinte, secretar și, la cererea publicului, de unul sau de mai mulți reprezentanți ai acestuia.

Dacă în interval de 60 de minute de la ora anunțată pentru începerea ședinței nu se prezintă nici un reprezentant al publicului, aceasta se consemnează în procesul-verbal semnat de președinte și de secretar, ședința de dezbatere publică considerându-se încheiată.

În timpul ședinței de dezbatere publică, Comisia tehnică prezintă propunerea programului de gestionare/programului integrat de gestionare și răspunde argumentat întrebărilor, comentariilor și opiniilor participanților.

Secretarul ședinței de dezbatere publică înregistrează întrebările, comentariile și opiniile participanților, exprimate în cadrul acestei ședințe, pe formularul tip, pe care a consemnat și propunerile primite înainte de data dezbaterii publice.

În termen de 20 zile de la dezbaterea publică, Comisia tehnică desfășoară următoarele activități:

- a) examinează comentariile, întrebările sau opiniile exprimate în timpul dezbaterii publice;
- b) modifică, după caz, propunerea de program;
- c) afișează pe pagina de internet a agenției județene pentru protecția mediului formatul tip care conține răspunsurile la comentariile, întrebările sau opiniile exprimate în timpul dezbaterii publice.

Programul de gestionare se aprobă prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, în termen de 90 de zile de la finalizarea lui.

După aprobarea Programului, Agenția pentru Protecția Mediului București, în colaborare cu Comisariatul Gărzii de Mediu al municipiului București monitorizează stadiul realizării măsurilor. Responsabilii acțiunilor sunt obligați să respecte termenele din programul integrat și să raporteze stadiul acțiunilor și realizarea măsurilor. Această raportare se transmite la APM București până la data de 15 decembrie a fiecărui an.

APM București elaborează anual raportul privind stadiul realizării măsurilor din programul integrat de gestionare, în colaborare cu compartimentele de specialitate din cadrul administrației publice locale. Raportul anual se supune aprobării consiliului local.

Dacă în timpul derulării programului integratului apar depășiri ale valorilor limită sau valorilor țintă pentru alți poluanți, se revizuieste programul integratului de gestionare, cu parcurgerea aceluiași pași.